

SPIS TREŚCI

Od Redakcji		5
Wstęp — Andrzej Kalużyński		7

CZĘŚĆ I. TEORETYCZNO-PRAWNE PODSTAWY DZIAŁANIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Rozdział I. Władysław Ratyński — Miejsce i rola związków zawodowych w społeczeństwie socjalistycznym		15
1. Podstawy ustrojowe i kształt organizacyjny związków zawodowych w krajach socjalistycznych		15
2. Charakter i miejsce związków zawodowych w systemie organizacji społeczeństwa socjalistycznego		18
3. Rola i funkcje związków zawodowych		20
4. Stosunki związków zawodowych z partią klasy robotniczej i państwem socjalistycznym		22
5. Zasady działania związków zawodowych		26
6. Styl pracy związków zawodowych		27
Rozdział II. Gerard Bieniek — Założenia ustawy o związkach zawodowych		30
1. Uwagi wstępne		30
2. Podstawy działania i cele związków zawodowych		31
3. Tworzenie związków zawodowych		37
4. Prawa i obowiązki związków zawodowych		41
5. Zakładowa organizacja związkowa		43
6. Spory zbiorowe. Prawo do strajku		45
7. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy		45
8. Przepisy przejściowe i końcowe		50
Rozdział III. Walery Masewicz — Podstawowe zasady statutowe związków zawodowych		52
1. Uwagi wstępne		52
2. Rola i miejsce statutu w systemie prawa		54
3. Niektóre postanowienia statutu		55
a. Ogólna charakterystyka postanowień statutu		55
b. Zapis zawierający cechy znamienne związku		57
c. Wymóg zgodności z konstytucyjnymi zasadami ustroju politycznego		59
d. Zasada niezależności związku zawodowego		61
e. Zasada samorządności związku zawodowego		64
Rozdział IV. Walery Masewicz — Prawa i obowiązki członka związku zawodowego		66
1. Uwagi ogólne		66
2. Prawo tworzenia związku zawodowego		71
3. Prawo zrzeszania się w związek zawodowy		74
4. Prawo uczestniczenia w zebraniach wszystkich ogniw i komórek organizacyjnych związku		76

5. Prawo wpływania na skład osobowy i działalność władz związku	78
6. Prawo do ochrony prawnej związku	82
7. Prawo do strajku lub innych form protestu	85
8. Obowiązki członka związku zawodowego	89
9. Obowiązek lojalności wobec postanowień statutu i uchwał władz związku	90
10. Obowiązek czynnego udziału w realizacji celów i zadań związku	91
11. Obowiązek przestrzegania zasad współżycia w środowisku pracy	94

Rozdział V. Kazimierz Doktor — Niezależność i samorządność zakładowej organizacji związkowej	97
--	----

1. Uwagi wstępne	97
2. Poważne błędy związkowej przeszłości	97
3. Niezależność zakładowej organizacji	100
4. Samorządność zakładowej organizacji	105

CZĘŚĆ II. ORGANIZACJA ZWIĄZKOWA W ZAKŁADZIE PRACY

Rozdział I. Ryszard Stachulski — Uprawnienia i obowiązki organizacji związkowej w zakładzie pracy	113
---	-----

Uwagi wstępne	113
2. Uprawnienia wewnątrzwiązkowe	114
3. Uprawnienia o charakterze partycypacyjnym	119
4. Uprawnienia interwencyjno-ochronne	124
5. Uprawnienia kontrolne	127
6. Obowiązki organizacji związkowej w zakładzie pracy	130

Rozdział II. Tadeusz B. Jaworski — Współdziałanie samorządu i związków zawodowych w przedsiębiorstwie	134
---	-----

1. Uwagi wstępne	134
2. Samorząd i jego organy w przedsiębiorstwie	136
3. Współzależność organów przedsiębiorstwa	142
4. Pozycja związków zawodowych wobec organów przedsiębiorstwa	146

Rozdział III. Wiesław Kozieł — Zadania związków zawodowych w zakresie ochrony pracy	152
---	-----

1. Wprowadzenie	152
2. Organy kontroli i nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa pracy i warunków pracy załóg	153
3. Państwowa Inspekcja Pracy	153
4. Źródła uprawnień związków zawodowych w dziedzinie ochrony pracy	157
5. Zadania związków zawodowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	161

Rozdział IV. Jan Bról — Rozwiązywanie sporów zbiorowych	174
---	-----

1. Pojęcie i rodzaje sporów pracowniczych	174
a. Uwagi wstępne	174
b. Spory indywidualne	175
c. Spory zbiorowe	177
d. Cele i metody rozwiązywania sporów zbiorowych	178

2. Tryb rozwiązywania sporów zbiorowych według nowej ustawy związkowej	181
a. Uwagi ogólne	181
b. Wszczęcie sporu zbiorowego	182
c. Bezpośrednie rokowania i postępowanie pojednawcze	185
d. Postępowanie przed Kolegium Arbitrażu Społecznego	187
3. Prawo do strajku i zasady jego wykonywania	193
a. Wprowadzenie	193
b. Cele strajku	195
c. Metody strajku	196
d. Zasady proklamowania strajku	198
e. Zakazy i ograniczenia prawa do strajku	198
f. Uprawnienia pracownicze uczestniczących w legalnym strajku	200
g. Odpowiedzialność prawna za organizowanie i uczestnictwo w strajku nielegalnym	201
4. Prawo organizowania akcji protestacyjnych	202
Rozdział V. Andrzej Kałuziński – Uprawnienia zakładowych organizacji	
związkowych w zakresie rozwiązywania i zmiany treści stosunku pracy	204
1. Wprowadzenie	204
2. Ochrona trwałości stosunku pracy	205
3. Sposoby rozwiązywania stosunku pracy	209
a. Rozwiązanie na mocy porozumienia stron	210
b. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem	211
c. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	215
4. Wygaśnięcie stosunku pracy	220
5. Zmiana treści stosunku pracy	221
6. Pomoc zarządu związku w dochodzeniu przez pracownika jego roszczeń wobec zakładu pracy	223
Rozdział VI. Józef Szczerski – Uprawnienia organizacji związkowych w	
zakresie urlopów, odwołań od kar i pomocy w dochodzeniu roszczeń	225
1. Uwagi wstępne	225
2. Uprawnienia zarządu zakładowego w zakresie urlopów pracowniczych	227
3. Uprawnienia zarządu zakładowego przy odwołaniu się pracownika od nałożonej kary porządkowej	231
4. Pomoc związku zawodowego w dochodzeniu przez pracowników roszczeń ze stosunku pracy	235
Rozdział VII. Alicja Sejkiwicz – Kształtowanie zakładowego systemu wynagradzania – Funkcje związków zawodowych	240
1. Uwagi wstępne	240
2. Ekonomiczno-finansowe podstawy wynagradzania pracowników	241
3. Funkcje związków zawodowych w zakładowym systemie płac	247
4. Składniki systemu płac	249
5. Wartościowanie pracy	251
6. Samodzielność przedsiębiorstw w zakresie płac	252
7. Premiowanie pracowników	256
8. Związki zawodowe a modernizacja systemu wynagrodzeń	258
9. Uwagi końcowe	261

Rozdział VIII.	<u>Andrzej Kałużyński</u>	– Uprawnienia związków zawodowych w	
zakresie działalności socjalno-bytowej			266
1. Wprowadzenie			266
2. Istota i charakter prawny zakładowej działalności socjalnej			267
3. Zakres przedmiotowy zakładowej działalności socjalnej			270
a. Tworzenie planu. Zasady przyznawania świadczeń socjalnych			270
b. Rodzaje potrzeb socjalnych			274
4. Osoby uprawnione do korzystania ze świadczeń socjalnych			278
5. Finansowanie potrzeb socjalnych pracowników przedsiębiorstw pań- stwowych			280
Aneks: Wykaz podstawowych aktów normatywnych			282